

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਬਰਬਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਪੀ. ਸੀ. ਜੈਨ ਜੇ.

1

ਚਰਨ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਗਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1973 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 541।

ਦਸੰਬਰ 19, 1973

ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ (1913 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 12 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1920 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 2) ^-ਸੈਕਸ਼ਨ 1—ਕੀ ਰੀਟਰੋਜ਼ ਪੈਕਟਿਵ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਲਿਖਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ, 1973 ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ, 1920 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ / ਭਾਵੇਂ ਪੁਰਵਜ਼ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੁਰਵਜ਼ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰਦੇਸੀਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਲਗ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਜੋ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੁੱਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਉਹ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜਦਾ ਜਾਂ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੁਰਵਜ਼ ਹੈ। ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਲਗਵਾਤਾ ਦਾ ਹੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਪਰ ਹੁਣ ਜੱਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੁਰਵਜ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਲਿਖਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

1973 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਮਿਤੀ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇਜੀ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ, 1962, (ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਸ.ਐਲ. ਪੁਰੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਐਮ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਅਤੇ ਆਰ ਐਨ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

(1) ਸੀ. ਜੈਨ, ਜੇ.-ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 14 ਮਈ, 1973 ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗਹਿਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 1102 ਆਫ 1963 ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਆਫ ਕੰਟੈਸਟ) ਸੋਧ ਐਕਟ, 1973 (1973 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 12), (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦਾ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਆਮ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੇਗਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੱਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਗਾਨਗੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕੰਟੈਸਟ) ਐਕਟ, 1920 (ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ.) ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦਾ ਸੀ। 1920 ਦਾ 2), ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੁਆਰਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।

(3) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ. ਕੰਸਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੂਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਲਗਾਵ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਲਹਿਦਗੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,

Charan Singh v. Gehal Singh, etc., (Jain, J.)

ਪੰਜਾਬ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ (ਕਸਟਮ) ਐਕਟ, 1920 (1920 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਕਸਟਮ ਐਕਟ) ਦੀ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 23 ਜਨਵਰੀ, 1973 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨਟ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ 'ਇਸ ਐਕਟ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ '1973 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ 1920 ਦਾ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ 6f ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸ਼ਾਮਰਾਓ ਬਨਾਮ ਪਾਰਲੇਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਥਾਨਾ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। :-

“ਇੱਕ ਐਕਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੁਣ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਵੇ, ਤਾਂ 'ਪਿਛਲੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕੁਹਾੜਾ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ) ਅਸੰਗਤਤਾ, ਅਸੰਗਤਤਾ ਜਾਂ ਬੇਹੁਦਾ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਲਮ ਅਤੇ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੀ ਨਾ ਰਹੇ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੈ: ਕ੍ਰੇਜ਼ ਐਂਨ ਸਟੈਚਿਊਟ ਲਾਅ, 5 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 207 ਦੇਖੋ; ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ: ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ ਐਂਨ ਸਟੈਚਿਊਟਰੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ, ਸਫਾ 110 ਦੇਖੋ; ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ 'ਕੋਸ਼ਰਾਮ ਪੰਦਾਰ ਬਨਾਮ ਨੰਦੋ ਲਾਈ ਮਲਿਕ (2) ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 1950 ਦਾ ਐਕਟ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ 1950 ਦਾ ਐਕਟ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਪਲ 1952 ਦਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2 ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਮਤਲਬ 1950 ਦਾ ਐਕਟ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, 1950 ਦਾ ਐਕਟ ਹੁਣ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 324.
- (2) 54 IA 152 (PC)

ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

(4) ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1950 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸੇ ਸਾਲ ਇੱਕ ਸੋਧ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ^ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਤੱਕ ਲੰਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 1952 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਉਮਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਅਰਥਾਤ, 1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਲੰਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। , 1952. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ, ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਗਈ. ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਬਾਰੇ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਨੂੰ 1973 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹੇ, ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7 ਨੂੰ "ਗੈਰ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ "ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਭਾਵੇਂ ਜੱਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੈਰ ਜੱਦੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ 1920 ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇਪਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਸਗੋਂ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲੀਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ "ਇਸ ਐਕਟ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ 1920 ਦਾ ਐਕਟ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 1973 ਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਜਾਂ 1920 ਦਾ ਐਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1973 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(5) ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਮਿਸਟਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“4. ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਤਦ ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

- ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ - ਅਧੀਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਸਹਿਣਾ ਪਿਆ; ਜਾਂ
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ

Charan Singh v- Gehal Singh, etc., (Jain, J.)

ਜ਼ਰਮਾਨੇ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ
 (e) ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, - ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜ਼ਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਰਮਾਨਾ ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਨਿਆਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੀ. ਏਕੰਬਰਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਬੇਲਾਰੀ (3) ਅਤੇ ਹਸਨ ਨੂਰਾਨੀ ਮਲਕ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਸ.ਐਮ. ਇਸਮਾਈਲ, ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਦੇ

(3) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1541. ~ ~ ' ~

(4) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1742

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ Pt. ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ (5), ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਲੈਨਰਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਕੰਟਰੀਬਿਊਟਰੀਜ਼ ਆਇ (6), ਮੰਦਰ ਦੇਵੀ ਦਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ, ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (7) ਅਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੌਂ. ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਗਰ\ .ਡਰਾ ਐਨ. ਮਲਿਕ (8)।

(6) ਆਈ.ਐਮ.ਰਿਸ ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਐਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 23 ਜਨਵਰੀ, 1973 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ, ਜੇਕਰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੇ-ਮੁਹਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਰਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਸਥਿਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਸੋਧ ਬਿੱਲ, 1973 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

“ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਰਿਵਾਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਨੇ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਜਾਂ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਮਰਦ ਜਮਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਰਹਿਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬੇਗਾਨਗੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ, 1920 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ।

2. ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, * - ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਲਗਵਤਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

(5) ਏਆਈਆਰ 1958 ਪੀ.ਬੀ. 87.

(6) ਏਆਈਆਰ 1958 ਪੀ.ਬੀ. 230.

(7) 1962 PLR 1024

(8) ਏਆਈਆਰ 1951 ਕੈਲ. 435.

ਚਰਨ. ਸਿੰਘ ^- ਗਹਿਲ ਸਿੰਘ ਆਇ, ■ (ਜੈਨ, ਜੇ.)

ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਭਾਵੇਂ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਿੱਲ।”

ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ‘ਗੈਰ-ਪੰਛੀ-ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਚਾਹੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੈਰ ਜੱਦੀ’ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ. ਇੱਕ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ

ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 'ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੀ ਅਰਥ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ

• ਜੇ.ਐਨ ਕੋਸ਼ਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 'ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਲੜੇਗਾ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ - 'ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲੜੇਗਾ'। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਪਲ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਝੁਠੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਕਾਬਲਾ' ਦਾ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥ ਹੈ 'ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਬੁਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ, ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਤ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ; ਮੁਕਾਬਲਾ; ਝਗੜਾ'। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰਿਵਰ ਸਾਇਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਉਹ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਐਲ ਅਗਰਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਭਾਵੇਂ ਚੁਸਤ-ਦਰੁਸਤ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅੰਤਰ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰ ਦੇ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਉਹ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਮਾੜਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ

ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੂਰਵਜ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੂਰਜ ਹੈ। ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਲਗਵਾਤਾ ਦਾ ਹੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਪਰ ਹੁਣ ਜੱਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੂਰਜ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

(7) ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ (ਰਿਪੀਲ) ਐਕਟ, 1973 (1973 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 11) ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ (ਰਿਪੀਲ) ਐਕਟ, 1973 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਧ ਐਕਟ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ (ਰਿਪੀਲ) ਐਕਟ, 1973 ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵੀ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ (ਰਿਪੀਲ) ਐਕਟ, 1973 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਫਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ (ਰਿਪੀਲ) ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ, ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਉਹੀ

ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ (ਰਿਪੀਲ) ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ *va* ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਸੋਧ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਭਾਵੀ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ, (ਪੱਤਰ ਜੇ.)

(8) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(9) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਤੜ ਜੇ.ਜੇ.

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ., - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, E1T C. ਜਵਾਬਦੇਹ.

1961 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 920.

8 ਜਨਵਰੀ 1974 ਈ.

ਪਟਿਆਲਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (III of 1995 BK) ਸੈਕਸ਼ਨ 19—ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ—ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ—ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਤਬੂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ—ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਭਾਵੇਂ ਗਲਤ ਹੋਵੇ—ਕੀ ਰੱਦ ਹੋਵੇ—ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਧਾਰਾ 14 ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ IX) —ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ — ਕੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1959 ਬੀ.ਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। - ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿੱਥੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਭਾਵੇਂ ਗਲਤ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਬ-ਇਨੀਸ਼ਿਓ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਪਣਾ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੰਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਇਸ

ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ